

ASISTENȚII MEDICALI

VOCEA CELOR CARE CONDUC
SERVICII MEDICALE PENTRU TOȚI



SĂNĂTATE PENTRU TOȚI

Îngrijiri de sănătate, Sănătate Globală, și Acoperirea Universală cu Servicii Medicale

Ziua Internațională a Asistenților Medicali
12 mai 2019

RESURSE ȘI DOVEZI

CONSILIUL INTERNAȚIONAL AL ASISTENȚILOR MEDICALI





MESAJ DIN PARTEA PREȘEDINTELUI ICN

În fiecare an, Consiliul Internațional al Asistenților Medicali alege o temă pentru Ziua Internațională a Asistentului Medical ce se sărbătorește la data de 12 mai, ziua de naștere a celebrei Florence Nightingale. În ultimii doi ani am sărbătorit vocea profesiei asistentului medical, cu tema: Asistenții medicali: O voce pentru conducere. În anul 2017 am discutat despre rolul vocii asistenților medicali în atingerea Obiectivelor de dezvoltare durabilă, iar în 2018 am abordat subiectul dreptului uman la sănătate.

Anul acesta, privim vocea asistentului medical din perspectiva **Sănătății pentru toți**.

În fiecare zi asistenții medicali din întreaga lume susțin *Sănătatea pentru Toți* în cele mai provocatoare circumstanțe, cu resurse limitate de furnizare a îngrijirilor medicale persoanelor care au cea mai mare nevoie de ele. Acest lucru poate fi văzut în Uganda, unde personalul de asistență medicală vizitează satele pentru a-i învăța pe localnici despre noțiunile de bază, în special cele legate de igiena personală și a locuinței, și salubritate.

Asistenții medicali creează relații strânse cu comunitatea și colaborează cu îngrijitorii rurali locali. Același lucru poate fi întâlnit și în SUA, unde asistenții medicali fac parteneriat cu asistenții sociali pentru dezvoltarea unor relații profunde în cadrul comunității și expertiză locală, pentru a oferi îngrijiri de sănătate de calitate înaltă și servicii coordonate cetățenilor care se luptă cu lipsa unei locuințe, cu dependențe sau tranziția de la încarcerare.

De asemenea, fiind cei mai apropiați de pacienți, asistenții medicali aduc vocea acestuia în dezbaterile politice.

Prima întâlnire ONU la nivel înalt pe tema Acoperirea Universală cu Servicii Medicale (UHC) va avea loc în cadrul Adunării Generale a Națiunilor Unite 2019 și reprezintă o oportunitate pentru ca profesia de asistent medical să își facă auzită vocea.

Trebuie să fim pregătiți, iar acest document plin de resurse și dovezi îi va ajuta pe asistenții medicali din întreaga lume să își înțeleagă rolul, precum și diverse aspecte ale Acoperirii universale cu servicii medicale.

ICN consideră că asistenții medicali, ca parte a unei echipe multidisciplinare, pot crea sisteme de sănătate care să țină cont de determinanții sociali, economici, culturali și politici ai sănătății.

Putem aborda inegalitățile în materie de sănătate și printr-o reaxare pe promovarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor, folosind o abordare din perspectiva sănătății populației, putem îmbunătăți sănătatea tuturor de pretutindeni.

Considerăm că este momentul potrivit ca asistenții medicali să își afirme rolul de conducere. Ca cea mai extinsă profesie din întreaga lume, care lucrează în toate zonele în care se furnizează servicii de sănătate, profesia de asistent medical are un vast potențial dacă este valorificată în mod adecvat, astfel încât să obțină, în cele din urmă, viziunea Sănătății pentru Toți.



Annette Kennedy

Președinte al

Consiliului Internațional al Asistenților Medicali (ICN)



SĂNĂTATE PENTRU TOȚI



“Nu există bunuri mai prețioase în lume, decât sănătatea.”
– Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, Director General OMS

La data de 12 septembrie 1978, 134 de țări s-au întâlnit în Alma Ata, Kazakhstan (cunoscut și sub denumirea de Almaty) pentru a participa la conferința internațională pe tema Îngrijirile primare de sănătate (PHC). Acest eveniment a marcat un punct de cotitură important în istoria sănătății publice și a fost primul eveniment de acest gen care a implicat guvernul, profesioniști din domeniul sănătății și dezvoltării și comunitatea globală, în protejarea și promovarea sănătății populației lumii, printr-o abordare a îngrijirilor primare de sănătate.

Declarația a fost profundă în mesajele sale, întrucât susține leadership-ul comunității în planificarea sănătății, reducerea elitismului în medicina modernă și abordarea inegalității sociale, pentru rezultate mai bune în domeniul sănătății.

Atunci a fost menționată, pentru prima dată, *Sănătatea pentru toți*, cu orientări și acțiuni.

Declarația de la Alma Ata afirmă că îmbunătățirile în domeniul sănătății pot fi obținute numai prin combinarea științei cu sănătatea, economia și politicile solide și acțiunile împotriva nedreptăților sociale, declarând cu îndrăzneală: 'Sănătatea este un drept al omului.' Atâta vreme cât vor exista inegalități și injustiție, *Sănătatea pentru toți* nu va putea fi

obținută.

După 40 de ani, mesajele din declarația de la Alma Ata sunt încă relevante. Deși, din 1978 și până acum, au fost înregistrate progrese în anumite domenii, s-a observat o schimbare în amploarea vulnerabilităților în materie de sănătate.

Schimbările stilului de viață și ale mediului au creat noi probleme de sănătate: în prezent bolile cronice omoară mai mulți oameni decât cele infecțioase.

Inegalitățile în materie de venituri și excluderea politică au continuat, iar prăpastia dintre cei bogați și cei săraci s-a extins.

La nivel global am devenit din ce în ce mai conectați prin călătorii, comerț și schimburi culturale. Toate acestea au condus la noi interese comerciale în privința alimentelor, alcoolului și tutunului, care adesea subminează eforturile țărilor și complică răspunsul acestora la reducerea ratei bolilor netransmisibile.

Așadar, *Sănătatea pentru toți* nu este un rezultat, ci un apel la acțiune în domeniul justiției sociale, având ca principiu de bază pentru toate țările și comunitatea internațională, încercarea de a îmbunătăți sănătatea populației.

PROVOCĂRI CE NE AȘTEAPTĂ

Deși au existat realizări semnificative în evoluțiile medicale și tehnologice din întreaga lume, diferențele dintre țări și din cadrul acestora în ceea ce privește îmbunătățirea stării de sănătate, sunt în continuă creștere.

Abordările biomedicale și tehnologice în materie de sănătate au limitări în privința îmbunătățirii stării de sănătate, în special atunci când sănătatea este privită în ansamblul său: “bunăstare completă fizică, mentală și socială”. De fapt, s-ar putea argumenta că modelul de abordare biomedicală a sănătății a condus la neglijarea altor determinanți ai sănătății. Acest lucru a fost menționat în cadrul recentei Comisii OMS de nivel înalt privind Bolile netransmisibile, cunoscute și sub denumirea de boli cronice. Comisia raportează că dacă status quo-ul va rămâne valabil, obiectivul de dezvoltare durabilă privind reducerea deceselor premature din cauza bolilor netransmisibile cu 30% până în anul 2030, nu va fi atins.

S-a declarat că principalul motiv este că multe dintre angajamentele politice nu sunt puse în aplicare, țările nu sunt pe cale să atingă acest obiectiv.

Acțiunile țărilor sunt inegale, în ce mai bun caz. Investițiile naționale rămân extraordinar de mici, iar la nivel internațional fondurile mobilizate sunt insuficiente.

Abordarea necesară pentru reducerea mortalității premature este prin sănătate în toate politicile, întreaga guvernare, întreaga societate în abordarea determinațiilor sociali ai sănătății, printre care și stilul de viață și mediul. Cu toate acestea, se declară în raport că există “o lipsă de voință politică, angajament, capacitate și acțiune în cazul bolilor netransmisibile.”

Raportul concluzionează că pentru a fi atins succesul, aceste activități trebuie încadrate într-o abordare a drepturilor omului.

Problema nu se referă numai la bolile netransmisibile. Așa cum demonstrează datele, în secolul XX sănătatea și bunăstarea sunt afectate de dezastre, sărăcie, boli infecțioase, război și alți factori umanitari. Pentru ca guvernele și serviciile de sănătate să profite la maxim de resursele finite disponibile, trebuie luate decizii dificile. Asistenții medicali sunt plasați, în mod ideal, să conducă și să inspire procesul decizional în privința serviciilor de sănătate și dezvoltarea politicilor, datorită rolului lor de consilieri ai pacientului, datorită competențelor lor de raționament științific, precum și numărului și gamei de îngrijiri oferite de-a lungul vieții și îngrijirii continue.

CE REPREZINTĂ SĂNĂTATEA PENTRU TOȚI?

“Sănătate pentru toți” înseamnă că sănătatea este la îndemâna tuturor cetățenilor unei anumite țări.”

În acest context, sănătatea nu înseamnă doar disponibilitatea serviciilor de sănătate, ci o stare completă de sănătate fizică și mintală, care permite unei persoane să ducă o viață productivă din punct de vedere social și economic.

Figura 1: 'Sănătatea pentru toți' (Mahler, 2016)



Acesta este cadrul în care sănătatea este văzută ca un drept al omului, în care dezvoltarea economică și factorii economici sunt predeterminanți pentru Sănătatea pentru Toți.

Se pune accentul pe protecția și promovarea sănătății, care include eliminarea excluderii sociale și a disparităților în materie de sănătate.

La rândul lor, aceste aspecte au efecte pozitive asupra dezvoltării sociale și economice și asupra păcii mondiale.

Dovada acestui lucru a fost publicată de Comisia Lancet care a constatat că fiecare 1 dolar investit din acest moment, până în 2035, ar putea aduce un randament de 9, până la 20 de dolari.

Asistenții medicali se află în fruntea promovării drepturilor consumatorului, considerându-le un drept al omului și o datorie a cetățenilor de a participa ca grup sau individual, la planificarea și implementarea îngrijirilor.

Codul de Etică ICN declară că "Respectarea drepturilor omului, printre care drepturile culturale, dreptul la viață și alegere, la demnitate și la a fi tratat cu respect sunt inseparabile de profesia de asistent medical. Profesia de asistent medical respectă și nu restricționează din considerente de vârstă, culoare, credință, cultură, dizabilitate sau boală, orientare sexuală, naționalitate, politică, rasă sau statut social.

Asistenții medicali oferă servicii de îngrijire cetățenilor, familiilor și comunității și își coordonează serviciile cu cei din grupurile conexe. "Nevoia de asistență medicală este universală".

Obiectivele și elementele de bază ale Sănătății pentru Toți, anunțate în anul 1978, nu au fost atinse încă, dar s-au înregistrat progrese semnificative în acest sens.

Prin acordul țărilor asupra Obiectivelor de dezvoltare durabilă, sunt întreprinse acțiuni în direcția corectă, pentru abordarea epidemiilor timpurilor noastre.

DE CE ESTE NECESAR CA ASISTENȚII MEDICALI SĂ FIE INTERESAȚI DE PROBLEMELE SĂNĂTĂȚII GLOBALE CU IMPACT ASUPRA SĂNĂTĂȚII PENTRU TOȚI?

Potrivit domeniului lor de practică, asistenții medicali furnizează îngrijiri adecvate, accesibile și bazate pe dovezi. Asistenții medicali lucrează independent, ca parte a echipelor multidisciplinare și participă în relații intersectoriale pentru:

- acordarea priorității celor aflați în cea mai mare nevoie și abordarea inegalităților în materie de sănătate,
- maximizarea încrederii în sine a indivizilor și comunităților, participare și control,
- asigurarea colaborării și parteneriatului cu alte sectoare pentru promovarea și maximizarea sănătății.



Susținător și furnizor de îngrijiri pentru cetățeni și comunități

Asistenții medicali răspund nevoilor de sănătate ale indivizilor, comunității și lumii. Din această ecuație face parte rolul asistenților medicali în relația cu persoanele. Asistenții lucrează cu indivizii și comunitățile și sunt în cea mai bună poziție să dezvolte sisteme de sănătate mai bine echipate, pentru întâmpinarea nevoilor de sănătate ale populației.



Profesioniști competenți cu potențialul de a îmbunătăți Sănătatea pentru Toți.

Profesia de asistent medical este profesia care promovează sănătatea publică, susține drepturile tuturor inclusiv a celor mai vulnerabili, prin furnizarea de îngrijiri pe tot parcursul vieții și educând comunitatea în atingerea unei stări de sănătate și bunăstări de calitate.

Reprezentând cea mai extinsă profesie din domeniul sănătății în întreaga lume, lucrând în toate zonele în care sunt furnizate îngrijiri de sănătate, asistentul medical are un vast potențial de a obține, în cele din urmă, viziunea *Sănătății pentru Toți*, dacă este valorificată în mod adecvat.



Lumea caută modalități de a atinge Sănătatea pentru Toți

Declarația de la Alma Ata nu a reușit în încercarea ei de a oferi *Sănătate pentru toți*. După 40 de ani, jumătate din populația lumii încă nu are acces la servicii de sănătate esențiale.

Dominanța unei abordări a sănătății din perspectiva 'absenței bolii' și evidențierea modelului medical înseamnă că *Sănătatea pentru toți* nu va fi obținută niciodată.

Populațiile aflate în continuă îmbătrânire și tiparele de boală în continuă schimbare necesită o abordare diferită a sănătății, care să țină cont de un model holistic, centrat pe persoană.

Acest cadru se află în centrul profesiei de asistent medical și este asociat cu creșterea numărului de cunoștințe științifice și extinderea domeniului de practică (de ex. potențialul de a prescrie, efectuarea procedurilor și trimiteri, etc.).



PROBLEMA GLOBALĂ DE SĂNĂTATE 1 BOLI CUNOSCUTE ȘI NECUNOSCUTE: EPIDEMII/PANDEMII



“Epidemiile din celălalt capăt al lumii reprezintă o amenințare pentru noi toți. Nici o epidemie nu este locală.”

Profesor Peter Piot, Școala Londoneză de Igienă și Medicină Tropicală. Co-descoperitor al Ebolei, în anul 1976

Printre numeroasele situații de urgență la scară largă în domeniul sănătății publice, epidemiile de boli infecțioase reprezintă una dintre cele mai iminente amenințări cu care se confruntă publicul general.

Frecvența cu care au apărut focarele și epidemiile de boli infecțioase demonstrează amenințarea față de sănătatea publică a comunităților și nevoia de a deține sisteme de sănătate puternice și durabile.

Bolile infecțioase pot apărea în orice moment și în orice loc, dar potențialul lor este mai mare acolo unde există sisteme de sănătate slabe și nepregătite.

În ultimii ani, epidemiile de boli infecțioase au avut loc pe întregul mapamond, fără avertisment. Printre acestea se numără: virusul Ebola în Africa de Vest, Sindromul Respirator din Orientul Mijlociu din Korea, Holera din Yemen, ciuma bubonică din Madagascar.

Aceste epidemii nu sunt noi.

2018 a marcat împlinirea a 100 de ani de la începutul mării pandemii de gripă din 1918 (denumită în mod obișnuit, gripa spaniolă).

Deși cifrele estimative diferă, decesele atribuite direct gripei au numărat între 50 și 100 de milioane de persoane.

Această cifră reprezenta 5% din populația lumii în acel moment. Jumătate de miliard de oameni au fost infectați (o treime din populația lumii).

“Dacă m-ai întreba care sunt cele trei lucruri de care are nevoie Philadelphia pentru a învinge epidemia, aş spune: asistenți medicali, mai mulți asistenți medicali și din ce în ce mai mulți asistenți medicali.”

Reprezentant oficial Philadelphia, 1918

Pandemia de gripă a avut loc în timpul primul Război Mondial, atunci când sistemele de sănătate erau în cea mai deplorabilă stare.

Asistenții medicali și personalul medical au fost luați din sistemele medicale din întreaga lume, întrucât cei mai calificați dintre aceștia erau folosiți pentru a sprijini eforturile de război în Europa (de ex. 80% dintre asistenții medicali de pe Coasta de Est a Americii), aspect care a condus la o lipsă de asistenți

medicali larg răspândită.

În timp ce gripa continua să se extindă cu efecte devastatoare, asistenții medicali îngrijeau câte 50-60 de pacienți pe zi. Vecinii și chiar membrii familiei erau adesea reticenți în a-i ajuta pe bolnavi, temându-se să nu se infecteze.

În cele din urmă asistenții medicali rămâneau în prima linie, până la final.

Ca parte a răspunsului la reducerile forței de muncă din domeniul sănătății din acea perioadă, multe părți ale lumii au început diferite căi de formare pentru profesioniștii din domeniul sănătății.

Asistenții medicali autorizați au fost suplimentați cu asistenți medicali instruiți pe o perioadă mai scurtă, de 6 luni. Se pare că dovezile au indicat că cei mai puțin instruiți și voluntarii au crescut ratele de infecții și au înrăutățit rezultatele privind pacienții.

Există dovezi clare că îngrijirile de sănătate erau fundamentale și că reprezentau cel mai clar factor de anticipare a supraviețuirii.

Pe măsură ce lumea și economiile devin din ce în ce mai globalizate, inclusiv turismul și comerțul internațional, trebuie să ne gândim la sănătate într-un context global.

Gripa Spaniolă a avut nevoie de 18 luni ca să călătorească în întreaga lume. Astăzi, o infecție ar putea călători dintr-un sătuc îndepărtat de oriunde din lume, către orice oraș mare, în doar 36 de ore.

Focarele pot apărea acolo unde există sisteme de sănătate slabe și resurse limitate, dar agentul patogen se poate răspândi rapid și poate reprezenta o amenințare pentru orice țară.

Centrul pentru Controlul și Prevenirea Bolilor declară (CDC): “Deși nu putem prezice exact când și unde va începe următoarea epidemie sau pandemie, știm că va urma una.”

Există știri frecvente despre apariția sau reapariția unei boli infecțioase, undeva în lume. Raportul Sănătății Mondiale 2007 denumit **Un viitor mai sigur: Securitatea sănătății publice globale în secolul 21**, declară că “din anii 70, au fost identificate noi boli emergente la o rată fără precedent - de una sau mai multe pe an.”



PROBLEMA DE SĂNĂTATE GLOBALĂ 2 BOLILE NETRANSMISIBILE –PRODUS AL STILULUI DE VIAȚĂ ȘI AL MEDIULUI NOSTRU

”

Prevenirea și controlul bolilor netransmisibile nu ar trebui privite în competiție cu alte evoluții și priorități de sănătate, iar soluțiile trebuie integrate în inițiativele existente.

Joseph Deiss, Președinte al Adunării Generale

Indiferent unde în lume, există dovezi clare că epidemia bolilor netransmisibile aduce presiuni asupra bugetelor sistemelor de sănătate și deturneză resursele limitate de la alte priorități de sănătate și dezvoltare.

Așa cum a declarat odinioară onorabila Helen Clark “Bolile netransmisibile îngreunează economiile naționale și globale și societatea”.

Bolile netransmisibile îi privesc pe oameni de sănătate, bunăstare și venituri, creând și exacerband comunitățile vulnerabile.

68% din mortalitatea globală este cauzată de cancer, boli cardiovasculare, boli cronice respiratorii și/sau diabet.

Acest lucru este evident în regiunea Pacificului. Nu cu mult timp în urmă, în anii '60, diabetul reprezenta o problemă minoră în Insulele Pacificului. Astăzi, la fiecare 1,3 zile, un cetățean din Tonga își va pierde o parte din membrele inferioare din cauza acestei boli devastatoare, iar asta nu se întâmplă numai în această regiune. De fapt, statisticile sunt și mai grave în alte Insule ale Pacificului, de exemplu în Fiji, unde se fac peste 800 de amputări ale membrului inferior, în fiecare an.

Această regiune se confruntă cu unele dintre cele mai mari riscuri și procente de populație cu boli netransmisibile din lume. OMS consideră că bolile netransmisibile reprezintă una dintre cele mai mari amenințări la adresa sănătății și dezvoltării globale. De fapt, OMS crede că actualul obiectiv de dezvoltare durabilă (3.4) de reducere a mortalității din cauza bolilor netransmisibile cu 30% până în 2030, nu va fi atins dacă această situație va continua. Bolile netransmisibile și factorii de risc asociați acestora au o legătură puternică cu condiția socială în care oamenii se nasc, cresc, lucrează, trăiesc și îmbătrânesc.

Oamenii care trăiesc în sărăcie au un risc mai mare de a deceda prematur din cauza unei boli netransmisibile.

Cei care locuiesc în țări cu venituri mici și mijlocii prezintă de două ori riscul unui deces prematur din cauza unei boli netransmisibile.

Cea mai mare povară a bolilor netransmisibile este cauzată de patru boli principale: boala cardiovasculară, cancer, boli respiratorii cronice și diabet. Fiecare dintre acestea pot fi prevenite pe scară largă, prin abordarea următorilor patru factori de risc: fumatul, consumul excesiv de alcool, obiceiurile și dietele nesănătoase și lipsa activității fizice.

2/3 dintre decesele cauzate de boli netransmisibile sunt corelate cu fumatul, consumul excesiv de alcool, dietele nesănătoase și lipsa activității fizice.

Deși amenințarea este reală, pot fi întreprinse acțiuni care să oprească fluxul bolilor netransmisibile. Vestea bună este că investițiile în intervenții bazate pe dovezi oferă randament puternic pentru investiție. OMS declară că pentru fiecare dolar investit în strategii bazate pe dovezi, se va obține un randament de 7 dolari.

Așadar, nu numai că vor fi salvate vieți și va fi îmbunătățită sănătatea populației, ci va exista un beneficiu economic major, în special pentru țările cu venituri mici și mijlocii.





PROBLEMA DE SĂNĂTATE GLOBALĂ 3 REALIZAREA UNOR REZULTATE DE SĂNĂTATE CU IMPORTANȚĂ PENTRU PACIENȚI, LA UN PREȚ PE CARE ȚĂRILE ȘI-L POT PERMITE

“Pentru miliarde de oameni, Acoperirea universală cu servicii medicale va fi un recipient gol dacă îmbunătățirea calității nu devine o prioritate la fel de centrală ca însăși Acoperirea universală cu servicii medicale.”

Sania Nishtar, Co-președinte al Comisiei Independente OMS de nivel înalt privind Bolile netransmisibile

Îngrijirile centrate pe persoană au reprezentat o mișcare puternică în ultimii câțiva ani, însă este dificil de conceput cum ar putea sistemele de sănătate mari și complexe, care se străduiesc să fie eficiente, să încorporeze acest aspect într-o manieră eficientă din punct de vedere al costurilor, ca un etos central.

Cu o astfel de cerere ridicată, combinată cu modele de plată bazate pe activitate, furnizarea serviciilor medicale a avut tendința de a se axa pe analiză științifică și tratament profitabil, în loc să țină cont de pacient, ca persoană.

În ciuda recunoașterii importanței îngrijirii centrate pe persoană, există probleme practice în punerea ei în aplicare. Cu toate acestea, obținerea unor îngrijiri eficiente din punct de vedere al costurilor, cu rezultate mai bune în domeniul sănătății, și îngrijirile centrate pe persoană, nu reprezintă filosofii divergente.

Scopul îngrijirii sănătății nu este mai mult tratament, ci o stare de sănătate mai bună.

Îngrijirea sănătății bazată pe valoare are ca scop atingerea unor rezultate mai bune de sănătate, la costuri eficiente. Potrivit publicației *The Economist*, sistemul de sănătate ar trebui să se îndepărteze de la sistemul de sănătate bazat pe ofertă, în jurul activității medicilor, către o abordare centrată pe persoană, în jurul nevoilor pacientului. Atunci când sistemele de sănătate se aliază cu pacienții și cu familiile acestora, calitatea și siguranța îngrijirilor crește, costurile scad, satisfacția furnizorului crește, iar experiența de îngrijire a pacientului se îmbunătățește. De asemenea, îngrijirea centrată pe persoană îmbunătățește indicii financiari, siguranța și cota de piață.



PROBLEMĂ GLOBALĂ DE SĂNĂTATE 4

O LUME ÎN MIȘCARE

Populațiile se află în mișcare de cel puțin 60.000 de ani. Cu toate acestea, natura și demografia migrației s-a schimbat. Globalizarea a facilitat migrația modernă, determinând o creștere a volumului, a diversității, a domeniului geografic, și drept urmare, a complexității migrației internaționale. Oamenii migrează din mai multe motive, printre care conflictele, sărăcia, dezastrele, urbanizarea, lipsa drepturilor, discriminarea, inegalitatea și lipsa accesului la locuri de muncă decente.

Problemele de sănătate ale migranților, ale refugiaților și persoanelor strămutate

Numărul refugiaților și a persoanelor care cer azil din America Centrală a crescut de 5 ori în numai 3 ani. Honduras este afectat de instabilitate politică, economică și socială și are una dintre cele mai ridicate rate de violență din lume. Familiile sunt amenințate, șantajate, iar băieții și bărbații sunt obligați să se alăture bandelor.

În adăpostul pentru migranți din Reynosa, Mexico, un oraș de la graniță, folosit adesea ca pasaj pentru solicitanții de azil în SUA, Médecins Sans Frontières (MSF) și echipa sa de asistenți medicali, medici, psihologi și asistenți sociali, oferă îngrijiri afluxului de cetățeni care fug din țara de origine.

Aceștia povestesc despre cum e să nu mănânci zile întregi și să dormi în stații de autobuz. Adesea sunt victime ale violenței fizice și sexuale, sunt subnutriți, deshidratați și neglijați.

- **244 de milioane este numărul total al migranților din întreaga lume**
- **175.5 milioane este numărul celor care au migrat voluntar.**
- **68.5 milioane de migranți au fost strămutați forțat din cauza riscului persecuției, conflictelor violente, insecurității alimentare sau violării drepturilor umane.**

În doar un an și ceva, 723.000 de refugiați din Rohingya au fost nevoiți să fugă în Bangladesh din Myanmar, iar ratele nu scad. UNHCR raportează că familiile ajung pe jos, după ce au mers prin junglă și prin munți zile întregi, fără suficiente alimente și suferind de diverse boli.

Odată ajunși, se alătură celor deja 600.000 de persoane care locuiesc în adăpostul de 13 km. Aceștia se confruntă cu probleme de acces la servicii de sănătate de bază, cu niveluri ridicate de boli transmisibile, în special infecții respiratorii și boli diareice, precum și cu riscul alunecărilor de teren și inundațiilor.

44.400 de persoane/ zi sunt obligate să își părăsească țara, din cauza conflictelor și a persecuției.

Impactul migrației asupra sănătății și bunăstării este multidimensional și prezintă un set complex de probleme pentru determinanții sănătății.

Adesea se presupune incorect că nevoile de îngrijiri ale MRDPs sunt similare și egale în cadrul grupurilor. Nevoile fizice psihologice, spirituale, culturale și sociale ale familiilor și indivizilor pot varia semnificativ și sunt influențate de o serie de factori. Nevoile de sănătate ale grupurilor strămutate forțat din Siria vor fi foarte diferite de cele ale migranților economici care aterizează în Australia.

O altă presupunere este că starea de sănătate a MRDPs este mai precară, comparativ cu cea a populației țării de destinație. Condițiile cu care se confruntă în timpul procesului de migrație pot varia în funcție de factori ca motivele migrării, condițiile pe perioada tranzitului și destinația.

Cu toate acestea, deoarece mulți MRDPs sunt strămutați cu forța, nevoile lor de sănătate pot fi agravate prin privare, dificultăți fizice și stres în timpul procesului de migrare.

Mai multe complexități evoluează din excluderea legală, economică și socială ce poate avea loc pe perioada tranzitului și după sosirea la destinație. De asemenea, MRDPs se pot confrunta cu discriminare, violență, exploatare, detenție, acces limitat sau lipsa accesului la educație, trafic uman, subnutriție și acces limitat sau lipsa accesului la servicii de sănătate esențiale sau de prevenție.



PROBLEMA GLOBALĂ DE SĂNĂTATE 5

SĂNĂTATEA ȘI BUNĂSTAREA NOASTRĂ MINTALĂ

Actuala abordare pe care o adoptă psihiatria, aproape că ignoră lumea socială în care apar problemele de sănătate mintală și încearcă se devină extrem de biomedicală, ca alte ramuri ale medicinei, cum ar fi cardiologia sau oncologia. Dar psihiatria trebuie să fie mult mai integrată în lumea personală și socială ale oamenilor.

Dr Vikram Patel, Co-Director al Centrului pentru controlul bolilor cronice al Fundației pentru Sănătatea Publică din India

Subevaluare și investiții insuficiente

Chiar și sistemele de sănătate moderne prezintă dificultăți în întâmpinarea nevoile persoanelor care se prezintă la spital cu crize de sănătate mintală. Sistemul eșuează într-o asemenea măsură încât pacienții cu probleme de sănătate mintală vor aștepta, probabil, mai mult decât alți pacienți pentru a fi evaluați și tratați. Drept urmare, mulți pacienți cu probleme de sănătate mintală pleacă din departamentul de urgențe pe propriul risc și împotriva sfaturilor medicale.

<2US\$

Nivelul cheltuielilor pentru sănătate mintală în țările cu venituri mici și mijlocii

În prezent, accesul la servicii de sănătate mintală de calitate și accesibile se află la nivel de criză. OMS estimează că aproape două treimi din populația cu o problemă de sănătate mintală cunoscută nu a cerut niciodată ajutorul unui profesionist din domeniul medical.

Stigmatul, discriminarea și neglijența împiedică îngrijirea și tratamentul persoanelor cu tulburări psihice.

Tulburările psihice reprezintă cea mai mare cauză a dizabilităților și bolilor din lume.

Atunci când sunt furnizate îngrijiri, încălcarea drepturilor omului rămâne o caracteristică comună în care persoanele pot fi abuzate, reținute forțat sau închise. Nici calitatea îngrijirilor nu este adecvată – de exemplu pentru cei cu tulburări depresive, doar unul din cinci oameni din țările cu venituri mari și unul din 27 de persoane din țările cu venituri mici și mijlocii beneficiază de tratament minim adecvat.

1.1 miliarde este numărul persoanelor cu tulburări psihice sau tulburări cauzate de consumul de substanțe.

Aceste statistici subliniază decăderea de la nivel național și internațional. Acțiunea stă în mâinile guvernelor noastre și sunt parțial responsabile de circumstanțele în care ne aflăm.

Atlasul de Sănătate Mintală ne arată că 40% dintre țări nu dețin politici de sănătate mintală și peste 30% nu dețin programe de sănătate mintală. În plus, una din patru țări nu deține niciun fel de legislație care să protejeze și să promoveze sănătatea și viața populației.

275 de milioane de persoane suferă de tulburări de anxietate

Această situație, după orice standard, este o tragedie globală. Sunt necesare o reformă urgentă și investiții pentru întâmpinarea nevoilor legate de sănătatea și bunăstarea persoanelor care suferă de cea mai mare cauză a dizabilității și bolilor din întreaga lume – tulburările psihice.

Sănătate mintală pentru toți

În întreaga lume îngrijirile pentru sănătate mintală și tulburări cauzate de abuzul de substanțe au resurse insuficiente.

Odată cu includerea obiectivelor și indicatorilor în Obiectivele de dezvoltare durabilă, există posibilitatea ca multe persoane, dacă nu milioane, să poată beneficia de îngrijirile de care au nevoie.

Totuși, pentru ca acest lucru să devină realitate, trebuie să existe o acoperire cu servicii mintale pentru toți și incluziune socială.

PROBLEMA GLOBALĂ DE SĂNĂTATE 6

EFECTELE VIOLENȚEI ASUPRA SĂNĂTĂȚII ȘI ASUPRA TUTUROR



“Nedreptatea săvârșită oriunde este o amenințare la adresa justiției de pretutindeni.”

Martin Luther King Jr.

10 Decembrie 2018 a marcat cea de-a 70 a aniversare a Declarației Universale a Drepturilor Omului a Adunării Generale a Națiunilor Unite, unul dintre cele mai traduse documente din lume – a fost tradus în peste 500 de limbi.

Deși au trecut 70 de ani de la un război mondial, lumea este departe de a obține pace, justiție și egalitate.

68.5 milioane este numărul persoanelor care au fost strămutate forțat

Potrivit Indicelui Global al Păcii 2018, lumea devine mai puțin pașnică. Drept urmare, în prezent se estimează că persoanele sunt strămutate din țara lor de origine, mai mult decât oricând.

Conflictele au consecințe uriașe asupra sănătății. Conflictele și violența perturbă și zdruncină grav sistemele de sănătate.

Crucea Roșie declară “Una dintre primele victime ale conflictului și violenței este însuși sistemul de sănătate”.

4,200 de persoane au fost victime ale violenței împotriva celor care oferă îngrijiri medicale în perioada 2012-2014

Legea prevede că spitalele, ambulanțele și profesioniștii din domeniul medical nu ar trebui niciodată vizate în timp ce își îndeplinesc sarcinile. Adesea, acest lucru este departe de realitate.

“Lipsa accesului sigur la îngrijiri de sănătate cauzează suferințe înnebunite pentru milioane de oameni din întreaga lume”. Oamenii nu pot beneficia de îngrijiri de sănătate, iar serviciile vitale cum ar fi cele de maternitate, îngrijirea copilului și vaccinarea sunt oprite.

Perturbarea serviciilor de sănătate are consecințe imediate și pe termen lung. De exemplu, OMS estimează că peste jumătate din unitățile sanitare ale Yemenului sunt nefuncționale. Acest lucru a dus la focare mortale de holeră și difterie și niveluri catastrofice de malnutriție.

90% dintre victimele războiului actual sunt civili

Conflictul izbucnit a slăbit sănătatea și sistemele de sănătate până în punctul în care vechile boli (de ex. holeră) aproape eradicat (de ex. poliomielita) și altele noi emergente sunt în creștere și se răspândesc peste granițe.

Dacă lumea încearcă să atingă cu succes Obiectivele de dezvoltare durabilă, atunci trebuie să se asigure că se acționează într-adevăr în ideea 'nimeni nu este dat la o parte’.

O parte a acestui succes este Acoperirea Universală cu servicii medicale (UHC). Cu toate acestea, există problema că UHC trebuie pusă în aplicare de țări, dar ce se întâmplă atunci când statul este în stare de haos sau nu dorește acest lucru sau este chiar complice în abuzarea drepturilor umane?

23 este numărul țărilor aflate în conflict, în care au existat atacuri asupra personalului medical

Este o problemă deosebit de dificilă, fără răspunsuri ușoare, dar este în joc sănătatea mondială, iar noi “suntem la fel de puternici ca cea mai slabă verigă a noastră”.



**Ahmed,
răni provocate prin împușcare,
Fâșia Gaza**

INCURSIUNI INOVATOARE ÎN SCOPUL SĂNĂTĂȚII PENTRU TOȚI: ACTIVITATEA ASISTENȚILOR MEDICALI ȘI PROFESIA DE ASISTENT MEDICAL

Rolul asistenților medicali se extinde, se schimbă și se comprimă în moduri creative și ingenioase, pentru a aborda circumstanțele în schimbare și nevoile sistemelor de sănătate în care își exercită profesia.

Populațiile vulnerabile sunt peste tot, iar asistenții medicali au găsit modalități de a aborda nevoile acestora.

Exemplele includ:

- comunitățile rurale slab deservite (medicii și asistenții medicali care oferă controale la târgurile de vite în zonele izolate din Australia sau cei care furnizează servicii de sănătate comunităților Inuit din Canada – vezi IND 2018)
- prizonierii și deținuții (în cazul cărora asistenții medicali încearcă să ofere o gamă de servicii, de multe ori ca urmare a problemelor cauzate de determinanții sociali ai sănătății)
- refugiații și imigranții (atât cei din tabere, care așteaptă reinstalarea, cât și cei care sosesc într-o țară nouă)
- indivizii și familiile din zonele de conflict (prin intermediul organizațiilor ca ICRC, SOS sau MSF)
- victime ale dezastrelor naturale sau provocate de om
- persoanelor amenințate de focare și epidemii
- indivizii și familiile care nu pot accesa sau nu pot interacționa adecvat cu sistemele și serviciile de sănătate (asistenții medicali care ajută familiile să înțeleagă nevoia de spitalizare și ce se întâmplă acolo și întoarcerea în comunități)
- populațiile cu risc înalt în care este nevoie de asistență pentru un grup specific de pacienți

Aceste exemple pot oferi informații altora pentru activități în situații similare.

Este esențial să lucrăm în continuare la articularea nevoilor persoanelor vulnerabile, evaluând și împărțind succesul programelor pe care le elaborăm, evaluând și publicând rapoarte ale programelor pe care le dezvoltăm, precum și prin multiplicarea și integrarea acelor inițiative pe care le cunoaștem.

De asemenea, asistenții medicali au constatat că uneori este necesar să meargă în afara practicii pentru a-și continua misiunea în ceea ce privește *Sănătatea pentru toți*.

Au descoperit că influența lor poate fi mai bine direcționată spre influențarea factorilor de decizie politică, dacă sunt mai aproape de procesul de luare

a deciziilor, și fac acest lucru făcând parte din comisii, fie ele de sănătate sau altele ale căror acțiuni influențează acest domeniu, cum ar fi comisii de școală, consilii naționale, devenind parte a organizațiilor naționale și mondiale de sănătate, sau într-adevăr, făcând parte din procesul propriu-zis al guvernului național.

În întreaga lume, asistenții medicali realizează că influența politică este cel mai eficient plasată chiar în centrul generării de politici, atunci când este definită problema și apar soluțiile.

Reprezentarea globală, leadership-ul și susținerea pentru Federația Internațională a Societăților de Crucie Roșie și Semilună Roșie a fost funcția în care s-a regăsit asistenta medicală Amanda McClelland, după ani de lucru în criza de Ebola din Africa.

Stabilită în Geneva, după ani de experiență în domeniu, Amanda a reflectat asupra contribuției pe care a adus-o la aceste dezbateri globale de nivel înalt, în calitate de asistent medical: *Rolul meu era acela de translator, aducând informații din domeniu, explicând complexitățile și dificultățile implementării programelor și apoi interpretând cunoștințele sau recomandările primite în cadrul acestor întâlniri... Am adăugat o mobilizare socială și un aspect comunitar discuțiilor strategice globale, și treptat mi s-a cerut să aduc acest punct de vedere în cadrul conferințelor de sănătate publică din întreaga lume. Mesajul meu a fost întotdeauna același: Comunitatea trebuie să se afle în centrul tuturor planificărilor de urgență în materie de sănătate. Este ciudat că adesea, acest sfat firesc, a fost primit ca o surpriză.*

Dezvoltarea abilităților de conducere și de influențare a politicilor ale asistenților medicali se află în centrul activităților ICN.

Asigurarea că profesia de asistent medical deține o voce în dezvoltarea și implementarea politicilor de sănătate este fundamentală pentru a garanta că aceste politici sunt eficiente și că răspund nevoilor reale al pacienților, familiilor și comunităților din întreaga lume.

Asistenții medicali reprezintă cea mai existinsă profesie din lume. Lucrăm în toate zonele în care sunt furnizate servicii de sănătate. Cu ajutorul investițiilor în profesia noastră, avem potențialul de a asigura realizarea viziunii *Sănătate pentru toți*.



www.icnvoicetolead.com

To follow the conversations use:
#VoicetoLead and **#IND2019**

www.icn.ch

Consiliul Internațional al Asistenților Medicali (ICN) este o federație alcătuită din peste 130 asociații naționale ale asistenților medicali, reprezentând mai mult de 16.000.000 asistenți medicali din întreaga lume.

Prezentul material a fost tradus și editat de Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România.

Conținutul și imaginile sunt proprietatea Consiliului Internațional al Asistenților Medicali (ICN).

Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România este membru deplin al ICN.